

De juridische facetten

Op een dag... begin je een eigen Loopbedrijf!

Michiel van Dijk

'Als trainer een eigen loopbedrijf beginnen? Uitdagend, interessant, een nieuwe 'vrije' manier van werken, maar ook een stap die goede voorbereiding vraagt, onder meer op juridisch vlak', betoogt jurist Michiel van Dijk.

In dit artikel wordt stilgestaan bij diverse juridische kwesties die het starten van een eigen bedrijf met zich brengt. De verschillende rechtsvormen van en arbeidsverhoudingen binnen een onderneming worden besproken. Het spreekt voor zich dat deze bijdrage zich niet leent voor een extensieve uitwerking van alle do's and don't's. Neem voor aanvullende informatie of advisering vrijblijvend contact op met ondergetekende.

Rechtsvormen

Een startende ondernemer moet een keuze maken uit de verschillende rechtsvormen. Het kiezen van een rechtsvorm heeft gevolgen voor de aansprakelijkheid bij schulden van de onderneming alsmede fiscale consequenties. De laatsten zullen in dit artikel buiten beschouwing worden gelaten.

De eenmanszaak

Voor het oprichten van een eenmanszaak is het enige vereiste dat de eenmanszaak wordt ingeschreven in het handelsregister. Na oprichting van de eenmanszaak is de eigenaar/oprichter geheel zelfstandig. Naar eigen inzicht kunnen beslissingen worden genomen en kan er worden gehandeld, hetgeen natuurlijk veel voordelen biedt. Overigens is mede afhankelijk van de soort 'business' een (fiscaal) BTW-nummer vereist.

Het ondernemersrisico is echter ook geheel voor de eigenaar. Deze krijgt de gehele winst, maar in geval van verlies moet hij dit ook alleen dragen. Bijstorting van middelen uit het privé-vermogen kan dan wel eens noodzakelijk zijn. Gaat de zaak failliet, dan zal de eigenaar ook in privé failliet gaan. Is de ondernemer in gemeenschap van goederen getrouwd, dan vallen ook de bezittingen van de echtgenoot onder de aansprakelijkheid. Kortom, voorzichtigheid is geboden.

Is de ondernemer in gemeenschap van goederen getrouwd, dan vallen ook de bezittingen van de echtgenoot onder de aansprakelijkheid.

De vennootschap onder firma (V.O.F)

De vennootschap onder firma is een samenwerkingsvorm waarbij twee of meer natuurlijke- en/of rechtspersonen samen een bedrijf voeren. Kenmerkend voor deze ondernemingsvorm is dat iedere vennoot 'iets' inbrengt in het bedrijf: geld, goederen, arbeidskracht en/of goodwill.

De oprichting van een V.O.F is in feite vormvrij. Het is echter wel aan te raden om de afspraken tussen de vennoten schriftelijk vast te leggen bij een advocaat of notaris. De vennoten zijn ieder hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de V.O.F. Dat wil zeggen dat de schuldeisers de vennoten ieder voor het geheel der schulden kunnen aanspreken. Iedere vennoot is met zijn

privé-vermogen voor 100% aansprakelijk als de vennootschap haar verplichtingen niet nakomt, ook als deze door een andere (bevoegde) vennoot zijn aangegaan. Dit betekent dat als de V.O.F. failliet gaat, de vennoten ook failliet gaan.

De V.O.F. heeft een zogenaamd afgescheiden vermogen; het door de vennoten ingebrachte zakelijk vermogen is afgescheiden van het privévermogen en mag uitsluitend worden gebruikt voor de uitoefening van de onderneming. Als dit afgescheiden vermogen niet genoeg is om de schulden van de V.O.F. te voldoen, dan kunnen de zaakschuldeisers voor de gehele schuld bij het privévermogen van elk van de vennoten terecht. Verhaal (verrekening) tussen de vennoten onderling is daarna vanzelfsprekend mogelijk. Privéschuldeisers kunnen privéschulden niet op het zakelijk vermogen van de V.O.F. of op het privévermogen van de andere vennoten verhalen.

De Besloten of Naamloze Vennootschap

De B.V. en de N.V. zijn vennootschappen waarin het kapitaal in aandelen is verdeeld. Deze zijn in handen van één of meer aandeelhouders. Het oprichten van een B.V. of N.V. kan alleen bij notariële akte. In deze akte worden de statuten van de vennootschap vastgelegd. Ook moet de BV ingeschreven worden in het handelsregister. Een belangrijke eis is dat er bij de oprichting van een B.V. een minimumkapitaal van € 18.000,- in de vennootschap moet worden gestort en wordt aangewend voor de vennootschap. De aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot het bedrag waarmee zij in de vennootschap deelnemen. De B.V. en N.V. zijn als rechtspersoon zelfstandig drager van rechten en plichten. Dit betekent dat alle betrokken personen, zoals de directeur(en) en commissarissen, niet met hun privévermogen aansprakelijk zijn voor de schulden van de vennootschap. Een belangrijk verschil tussen de B.V. en de N.V. is dat de aandelen van de N.V. vrij overdraagbaar zijn. Het minimumkapitaal van de N.V. ligt bovendien hoger dan dat van de B.V., namelijk op € 45.000.

Arbeidsverhoudingen

Als de hardlooperondernemer besluit personeel aan te nemen, dan kan dit op verschillende manieren. Er zijn verschillende contractvormen mogelijk bij een bepaalde functie en situatie. Een werkgever kan met flexibele arbeid werken of een werknemer in vaste dienst nemen. Elk van deze mogelijkheden heeft wel een aantal juridische haken en ogen. Wees daarom zorgvuldig bij het opstellen van de overeenkomst en laat u tijdig en goed adviseren!

De dienstbetrekking

Een werknemer treedt doorgaans in dienst op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde of voor onbepaalde. Is het nog niet zeker dat een werknemer voor lange tijd nodig is, of is de functie door tijdelijke drukte nodig, sluit dan een contract voor bepaalde tijd, een contract voor onbepaalde tijd laat zich namelijk niet eenvoudig beëindigen. Zorg er ook altijd voor dat in de overeenkomst een tussentijds opzegbeding wordt opgenomen, dit voorkomt veel onnodige inspanningen en kosten indien u tussentijds van een werknemer 'af wilt'.

Let op: voor een arbeidsovereenkomst is het niet vereist dat er ook een contract is getekend. Indien er tussen u en een iemand die voor uw onderneming werkt op enige wijze een gezagsrelatie bestaat, er een vergoeding wordt betaald en er persoonlijke arbeid wordt verricht, dan is er als snel sprake van een arbeidsovereenkomst. Dit werkt twee kanten op: enerzijds kan op basis van deze fictie snel aangenomen dat u als looptrainer wordt geconfronteerd met een werknemer, anderzijds kan het dat op basis van deze fictie u een arbeidsovereenkomst heeft met de atletiekvereniging die u inschakelt om looptrainingen te geven.

Is er sprake van een arbeidsovereenkomst brengt dit veel verplichtingen voor de werkgever met zich mee. Zo dient een werkgever te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden en verzekeringen, sociale lasten en belasting te betalen alsook het loon, zelfs als de werknemer ziek is. Verder dient een werkgever rekening te houden met zaken als het minimumloon, vakantiegeld, opbouw van vakantiedagen en de ontslagbescherming die een werknemer geniet. Bovendien heeft een werknemer ontslagbescherming en zal een ontslagvergoeding verschuldigd zijn bij een gedwongen ontslag. Deze vergoeding wordt berekend volgens de zogeheten Kantonrechtformule (ga ik hier niet op in). Het kan daarom praktisch zijn op een andere wijze derden bij uw onderneming te betrekken. Zo kunt u gebruik maken van zogenoemde freelancers, ook wel zzp'er (zelfstandige zonder personeel) genoemd.

Zelfstandige arbeid

Freelancers bieden diensten aan en werken zelfstandig voor verschillende opdrachtgevers. Door gebruik te maken van freelancers kan een ondernemer snel en goedkoop inspringen op veranderde omstandigheden in en buiten de onderneming. Er bestaat geen gezagsverhouding tussen de ondernemer en een freelancer; er is feitelijk volledige vrijheid voor beide partijen om al dan niet samen te werken (binnen de grenzen die worden overeengekomen). Van belang is wel dat de ondernemer zich er van verzekerd dat er echt sprake is van een freelance overeenkomst, en niet in feite van een arbeidsovereenkomst. Anders kan de ondernemer worden geconfronteerd met de dwingendrechtelijke bepalingen van het arbeidsovereenkomstenrecht en bijvoorbeeld verplicht worden om, alsnog, sociale lasten en belasting te voldoen.

Aansprakelijk

Als werkgever wordt snel aansprakelijkheid aangenomen als een ondergeschikte (lees: werknemer) binnen de arbeidsrelatie schade oploopt of veroorzaakt. Daarna kan de looptrainer ook aansprakelijk zijn indien onder zijn supervisie een ongeval gebeurt. Te denken valt aan een sport- en spelsituatie waar een atleet zich blesseert door bijvoorbeeld onoplettendheid, ongeschiktheid en/of ongediplomeerdheid van de trainer. Dit betekent dat van de looptrainer ook in dit verband grote oplettendheid moet worden verwacht en bijvoorbeeld contractuele beperking van aansprakelijkheid kan worden overeengekomen. Er is overigens op dit specifieke punt weinig rechtspraak en dat komt mede omdat het professionele looptrainersvak nog in de kinderschoenen staat.

Conclusie

Aan de juridische aspecten van het looptrainerschap zitten veel haken en ogen. Met betrekking tot de te kiezen rechtsvorm, de arbeidsverhoudingen en aansprakelijkheid is een goede inschatting van de juridische situatie van belang. Net als de voorbereiding op bijvoorbeeld een marathon, brengt de oprichting van een onderneming de nodige zorgvuldigheid mee. Als u hierover meer informatie wenst, kunt u daartoe contact met ondergetekende opnemen.

mr. M.I. van Dijk en mr. H.W.P. van den Hout, CMS Derks Star Busmann, postbus 85250, 3508 AG Utrecht, t: 030-2121320, m. 06-21284805, e. michiel.vandijk@cms-dsb.com